

AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A FÖLDMIVELÉSÜGYI MAGYAR KIR. MINISTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL

KIADJA: AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” BUDAPESTEN,
IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Az „Országos Halászati Egyesület” tagjai ingyen kapják.

SZERKESZTI: LANDGRAF JÁNOS, ORSZ. HALÁSZATI FELÜGYELŐ
Budapest, V., Báthory-utca 7. sz.

Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 6 K. Félévre 3 K.

A halászat fejlesztésének eszközei.

Mint a mezőgazdasági termelés minden ágában, a halászatnál is óriási átalakulást hozott létre a természettudományok elterjedése, ugyannyira, hogy még a halászat fogalmát is megváltoztatta. Azelőtt halfogást jelentett, holott ma a művelt gazda olyan öntudatos termelést ért alatta, mely valamely terület termőerejének halhüvelőállítás útján való kihasználását czélozza. Napról-napra örvendetesen szaporodnak azok a példák, amelyek fényesen igazolják, hogy ilyen értelemben a termelés ezen ága nemcsak ott jelentős, ahol természetes vízmedreknek kihasználásáról van szó, hanem akkor is, ha valamely vízzel borítható területnek, a mezőgazdasági üzemmél szervesen, a legintenzívebb kihasználását czélozzuk. Ilyen értelemben a modern mezőgazdaság keretében kiváló eszköz némely területek javítására és azok jövedelmezőségének fokozására.

A míg a tudomány fel nem derítette a haltenyésztés okszerű alapjait, a míg tudomást nem szereztünk a halak életének ama szakairól, a melyben az ember a természet munkáját elősegítheti s ezzel a termelés sikerét biztosíthatja: addig empiria volt az egész haltenyésztés. Ámde a mióta ezek közkinccsé lettek, a halászat is olyan önálló mezőgazdasági termelési ággá fejlődött, a melylyel megfelelő földterületek termőképességét épp úgy használjuk ki, mint bármelyik más gazdasági műveléssel.

Ezt a tudománynak köszönve csak természetes, hogy az idevágó vizsgálatokra egyre nagyobb súlyt helyeznek. Haladni akaró államok régen felismerték a kísérleti ügynek ezen a téren való jelentőségét s erre mind több és több kísérleti állomást állítanak. Vizsgálataik során özönével merülnek fel az érdekesnél érdekesebb kérdések, a melyek a gyakorlatra nézve nemcsak fontosak, de gyakran alapvetők. Munkakörük szemléletmódjátágul, mert egész új világ tárul fel előttük, olyan, a mely az emberiségre nézve a jólét eddig nem ismert forrásait foglalja magában.

Mindezt abból az alkalomból teszszük itt szóvá, mert mint Berlinből értesülünk, a porosz királyi kormány a már létező halélettani kísérleti állomások mellett egy újabbnak a felállítását határozta el, az eddigieknél sokkal tágabb munkakörrel. Az intézet feladatának ismertetését annál időszerűbbnek véljük, mert mint tudva van, ugyanilyen intézet nálunk is keletkezőben van.

A modern *ichthyobiologia* és *aquaculturchemia* megteremtőjeként dr. Zunz Náthánt tekintik, aki Knauthe Károly-ban és a jelenben Cronheim Walterben talált törhetlen és kiváló szorgalmu munkatársakat. Zunz és Knauthe kísérletei voltak e téren az úttörők; ők mutatták meg az irányt, melyben haladnunk kell. Munkáságunknak már is igen sokat köszönhetünk. Egyebek között azt is, hogy a porosz királyi kormány, a már létező német halbiológiai állomások mellé, a melyek leginkább a tavak mikrofaunáját és floráját tanulmányozták, egy új nagyszabású, modern, önálló kísérleti állomást létesít, mely hivatva lesz az eddigi hiányokat pótolni s a halászat érdekét minden irányban felkarolni. Az új kísérleti állomás felszerelésére 150,000 márka, ügyviteli költségeire és fentartására pedig évi 30,000 márka van előirányozva. Az állomás természetszerűen tógazdasággal lesz kapcsolatban, hogy a laboratoriumi kísérleteket nagyban, s ami fő, természetes viszonyok között is ki lehessen próbálni, s tekintettel azon számos előnyre, melyet a főváros közelsége nyújt, közvetlen Berlin mellett lesz felépítve. Zunz*) az állomás munkaprogramját, melynek előreláthatólag Cronheim lesz a vezetője, a következőkbe foglalja össze:

A nagybanani kísérletek alapját laboratoriumi kísérleteknek kell képezniök, amelyekben a szabad természetben közösen működő tényezőket egymástól elkülönítve lehet tanulmányozni. A főbb halfajok táplálkozását és növekedését táplálékfelvételük és emésztésük, légzésük és ürülékeinek vizsgálata alapján kell megvilágítanunk; meg kell figyelniök, hogy ezen

*) Fischerei-Zeitung 1904. Nr. 37.

életfolyamatokra menyenyiben bírnak befolyással a hőmérsék, a víz oxigéntartalma, az évszakok, a kor, a faj és a halak felnevelésének körülményei.

Másrésről a fontosabb plankton lények életfeltételeit, kapcsolatban a nékik táplálékul szolgáló növényekével (algák, diatomeák stb.) kell tanulmányoznunk; kutatnunk kell, hogy mennyiben függ ez a víz kémiai összetételétől, szerves és szervetlen anyagtartalmától, hőmérsékletétől, a világosságtól, az évszakoktól és más egyebektől. Azonban ez esetben is a legegyszerűbb feltételekből kell kiindulnunk s csak azután tanulmányozhatjuk a különböző szervezetek létért való küzdelmét, ennek elősegítését vagy elnyomatását, oly körülmények között, mint aminők a tavakban tényleg uralkodnak. Meg kell világítanunk továbbá azon kérdést is, hogy mely plankton lények képezik a különböző fajú és korú halak fő táplálékát.

A nagybani kísérletekhez feltétlenül több egyenlő kiterjedésű és mélységű tóra van szükségünk, melyek egyazon minőségű talajjal kell hogy bírjanak s ugyanazon vízzel, még pedig külön-külön kell hogy táplálhatók legyenek. Mindenekelőtt ezen tavak talaját és vizét, ezután pedig termelőképességét kell alapos tanulmány tárgyává tenniük. Szükséges ehhez, hogy a benépesítés arányát széles határok között változtattuk s a leggyébrebb népességtől a legsűrűbbig menjünk fel, mely utóbbi esetben az egyes halak elégtelen táplálék folytán már csak kevéssé növekednek. Tanulmányoznunk kell továbbá a tavak termőképességét más-más életkorú, úgyszintén más-más fajú halakkal, előbb egyedül, majd különböző egymással való kombinációkban.

Ezen kísérletekkel kapcsolatosan meg kell figyel-nünk a természetes növényi és állati táplálék milyenségét, mennyiségét, s azon befolyást, melyet a tóban levő halak erre gyakorolnak. Az így értékelt tavak egy részében ezután az etetési, a másikban pedig

a trágyázási kísérletek folytatandók. Az utóbbiakban, a talaj és a víz kémiai vizsgálatával kapcsolatosan, az ásványi, illetőleg az isállótárgyának hatása tanulmányozandó. Az eddigi, még hiányos kísérletek eredményei ugyanis azt látszanak bizonyítani, hogy akkor várhatjuk a legjobb eredményt, ha egyidejűleg etetünk és trágyázunk is.

Az okszerű takarmányozási kísérletek érdekében a halak fejlődését nyári idő alatt folyton figyelemmel kísérjük, s az egyes tavakat különböző időszakokban nemcsak lecsapoljuk, de a halakat meg is mérjük, sőt egyeseket kémiai analysisnek vetünk alá. A többit ezután visszahelyezzük, a tavat pedig újból elárasztjuk. Fontos az is, hogy az egyes tavakat különböző magasságban árasztassuk el vízzel, hogy a víz mélységének hatását is tanulmányozhassuk.

Vizsgálat tárgyává kell tennünk a különböző halmemek egyes fajainak más-más táplálkozási viszonyok közötti fejlődését; az apa- és anyaállatok korának az ivadékra való befolyását, az egy- és kétéves halak erőltetett, valamint azok hátráltatott növekedésének a fejlődésre és a táplálék kihasználására való hatását.

Fontos kísérletek tárgyát kell hogy képezze továbbá a tó tükrének különböző növényekkel való benépesítése. Ki kell kutatnunk az idők folyamán azt is, hogy miként óvhatjuk magunkat a károsodás ellen a szokatlan időjárás viszonyok között, nevezetesen túlhűvös, úgyszintén túlmeleg nyári időben. Ki kell terjeszkednünk arra is, hogy mily befolyással van a tavaknak bizonyos időközökben való felszántása és mezőgazdasági művelése a következő tógazdasági üzem hozamára. Mint hatnak a termelt különböző növények az utánok következő tóidényre és megfordítva, miként hat a több évi elárasztás az ezután termelt növények fejlődésére. Szóval tanulmányoznunk kell a vízi váltógazdaságot.

Az állomás további feladata lesz a halak telettetését, az evvel kapcsolatos veszedelmeket, a halak ezalatti

Egy eltűnt világ.

— A „Halászat“ eredeti tárczája. — (Befejezés.)

Írta: Lakatos Károly.

Náderdők, fénylő vizek és gyalmoló halásznép helyett egy zilált, kiaszóban levő elnéptelenedett földdarab ási ott felém, ahonnan kihalt minden élet, minden elevenség, mozzanat.

Mintha lesodorta volna valami megfogant átok gyilkos fuvalma régi szép eldorádóját halásznak, vadásznak, úgy eltűnt az ősi kép üde arculatja, hogy rút idegent cseréljen helyette, melyben nem volt semmi kedves, semmi szép!...

A lápok régi formájának nyoma vészett. Csak a legmélyebb fekvésű egykori „fenekekben“ maradt meg néhány szál lenge nád, búslakodva állongó hírmondónak, melyek szomorúan zizegtek, susogtak a régi szép, vad regényes időkről. A pákászgunyhók, halásztanyák helyén a gerinces madárdelelők tájain, a hol szárnyas vándorok ezrei pihentették egykor fáradt szárnyaikat, most nagy kukoricza-táblák terpeszkedtek s legelők terítették ki kopottas, zöld abroszukat; azonban akkortájt még nem esett meg a nagy berendezkedés a szegény néptől elköfityélt tőzeg-területeken. Még csak a végső sinylődés utolsó perczeit élte inkább a lap.

Midőn végig tekinték a nagy pusztulás felett — valami elevenséget keresve ott, — rajzó viziszárnyashad érdes örömríköltásai helyett csak néhány jajgató bibicz-madár s imitt-ámott egy-egy krárogó gém próbálta fölverni a lanyha csendességet, mely nehéz átokként feküdt meg

az istenverte táj kietlenségét — s csak elrévedezett szemem a zörgős növényi vázakon, sárga kutyatejvirányon, mely fölverte nagy darab helyeken a vérétől megfosztott s egész terjedelmében immár csonttá válni készülő, vedlett földséget, — de nem találtam a régi üdítő kép szemnek tetsző színeiből egyetlen foltocskát, csak egy megmaradt ecsetvonást se a pokoli művészettel felülfestett sivar katonon.

Hová lettek innét azok a tengermély helyei az ősi lápi fenékeknek melyekből a legmagasabb torony gömbje se látszott volna ki hajdanán!

Mi tölthette be azokat a mély fenéksirokat?!

Avagy talán benő a föld teste is; hegedezik, ha belevágja gyilkos kaszáját a pusztulás, mint az élő húsba a fényes aczél!

Hová tüntelhette a háromszögélő tudomány azokat az útvesztő vad tömkelegeit a mély nádrengetegeknek, ahol csak a legszilajabb nádi szárnyas, a mocsárhalk ezrei választák megközelíthetetlen, de biztos tanyáikat s melyekben csak az ott született keskeny lélekvesztőjével a két arasznyi széles, tekervényes nádesapásokon otthonos lápi ember, a félvad „pákász“ tudott eligazodni s mert neki vágni?!

Bámulva siklott tekintetem a sivar képen föl s alá, de választ nem adhatott a hallgató világ. A testét megölte, a poézisét fejbeverte a mulandóság szelleme.

Épen egy borongásba burkolódzott, fénytelen őszi napon vezetett utam a hajdan jól ismert, de most meg nem ismert halász- és vadászeldorádó megvedlett téreire.

Elől mindjárt töredezett silány nádvázak bölintottak

súlyvesztését s az ezeket megakadályozni hivatott utakat és módokat tanulmányozni és kutatni.

A tavat tápláló, valamint a tóból elfolyó víz mennyiségének pontos ismerete mellett megállapítandó lesz az evvel, valamint a trágyázás útján a tóba jutó, úgyszintén az elfolyó vízzel távozó szerves és szervetlen anyagok mennyisége, mely adatok a tógazdaság *statikájának* megteremtését célozzák.

Az állomás feladatai közé fog tartozni még a halbetegségek, Hofer által valóban remek módon megkezdett kutatásának folytatása illetőleg kiegészítése, mely célra külön tavak fognak rendelkezésre állani. E tavakban kell majd tanulmányozni a természetes infektio körülményeit, s azon módokat, melyek által az elkerülhető; észlelni kell aztán azon feltételeket, melyek között a beteg halak egészséges társaikat megfertőztetik; kutatnunk kell végre, hogy minő táplálkozási és egyéb viszonyok között volna ez megakadályozható, vagy a gyógyulás elérhető. Az ily irányú vizsgálatok mindenesetre hozzájárulnának a szabad vizekben fellépő járványok kérdésének megvilágításához is, de mindenekelőtt módot nyújtanának azon sokat vitatott kérdés tisztázásához, hogy a víz szerves és szervetlen anyagokkal való szennyezése mennyiben járul a halaknak egyik vagy másik betegség iránt való fogékonnyá tételéhez, illetőleg megbetegedéséhez. Az állomás tevékenységének körébe vág még a pisztrángtenyésztés s mindenekelőtt azon kérdés eldöntése, hogy mennyiben befolyásolják a táplálkozás és az életviszonyok a *salmonidák* szaporodását.

Az új kísérleti állomás programja azonban még ezzel sem teljes, s magától értetődik, hogy a később szerzendő gyakorlati tapasztalatok évről-évre új feladatok elé állítják, amelyek az állomás munkakörét gyarapítják, növelik. Szükségesnek kell tehát tartanunk azt is, miszerint az állomás a gyakorlati haltenyésztőkkel, tógazdákkal élénk összeköttetést tartson fenn.

Zunz nem említi a víz szennyezések kérdését, pedig ez is ide tartozik. Az állomás meghallgatása nélkül vizet szennyező gyáraknak vízhasználatot semmi esetre sem lenne szabad engedélyezni s halpusztulások esetén az állomás szakértői véleményének kellene a döntőnek lennie. Hasonlóan nem tesz említést a ráktenyésztésről sem, holott természetszerűleg ez is ide vág. A halélettani kísérleti állomásnak mindenesetre foglalkoznia fog kelleni ezen nem kevésbé fontos kérdéssel is, még pedig hasonló irányban, mint a hogy azt, a halakat véve tekintetbe, fentebb már ismertettük.

Meg kell itt említenem még, hogy ezen tógazdasággal kapcsolatos halélettani kísérleti állomáson kívül még egy másik önálló állomás felállítására is tervbe van véve. Ellentétben az előbbivel, az utóbbi állomás feladatát a vadon élő halak, tehát a folyami halak életének tanulmányozása fogja képezni. Tervbe van véve, hogy mindkét állomást lehetőleg egy helyen építik fel, hogy ezáltal mód legyen adva arra, miszerint a szükséghez képest, s nem egy esetben, egymást támogatva, kiegészítve járjanak el.

Amint ebből kitűnik, a porosz legújabb állomás munkaprogramjában a *chemiának* jutott a vezérszerep. Emellé sorakoznak a *physiologia*, a *fejlődés és átöröklés tana*, az *összehasonlító pathologia*, s mint ennek alapja: a *bakteriologia*, továbbá a *zoologia*, *botanika*, *hydrologia*, *klimatologia* és *agrologia*.

Ime ennyi és ily különböző ága a tudománynak találkozik a modern halászat és haltenyésztés terén. Kitűnik ebből, hogy annak, aki nem akar avatatlanul a halélettani körébe vágó kérdésekhez nyulni, ugyancsak sokféle szakismerettel kell birnia. Pedig a gyakorlat érdekében még ez sem elég. Az elméleti tudáson kívül rendelkeznie kell azon sokféle eszközzel is, amelyek a figyelembe jövő tényezők kölcsönhatásának tanulmányozására és kipróbálására alkalmasak. Csak ha az elméleti úton derivált igazságokat a gyakorlat is megerősíti és

felém szomorú zörgéssel, mintha csontvázakat vert volna össze a fuvalom. Körül csupa hepe-hupás, sivár talaj terült széjjel kifakultan, mely csak úgy megporzott nagy fehér felhőkben a kerekék alatt, amikor nekivágtunk a pusztulás szomorú földjének, mely félreismerhetlenül magán visel a szokatlanság látványával ható, visszariasztó képét a végenyészett nagy proceszszusának.

Megdöbönt szívvel tekinték körül! Majdnem hihetetlennek tetszett, hogy nem álomlátás varázslata játszódik érzeikkel . . . Elkáprázott, majd fáradtan lecsukódott a szemem pillája és hallucinációk csengtek fülemben . . . furulyaszót hallok . . . „cserebogár, sárga cserebogár . . .” Majd a fülemben csap a letűnt nyári esték csodás zsidongása is megszámlálhatatlan madárrajokról — és mintha itt bolyongna még az elreppenő illat: mintha csak most szállt volna ki az üde réti virágok kelyhéből a harmatcsepp fénylő gyöngyszemével . . .

— Eh hazugság!

Osalóka kísértetjárása mindez a vágygyal ölelkező, kiformaló képzeletnek, mely a multból szedi hamis szivárvány színeit, ideáljait — aranyát, ezüstjét a csalóka ragyogáshoz: áttatáshoz . . . Az igazság, az élet, hiányzik belőle . . .

A rózsaszínű köd hamar szertefoszlott a lelkemről. Madár zsidongását, bogár zsidongását, nádas elhaló nesztét nyomasztó csend váltá fel itten s a szelek zúgása, mely át-átvág a nagy pusztaságon, nem a feltámadás dala, hanem a halál gyászindulója — végtelenre szóló időkre immár.

Lépten-nyomon nagy fekete foltok, megannyi leperzselt helyek következtek s szürkefekete pörnye jelezte az egy-

kori nádrengetegek temetőjét, melyekből imitt-amott a fölvert nyúl is mint valami kormos fiókördög szabadult neki a nagy alföldi egyenességnek.

Messziről sötét füstgomolygok csavarodtak fölfelé a nehéz levegőbe, mintha falvak égtek volna köröskörül. Pedig csak a lép pipálta ki magából a fojtó fekete parát, mit az égő nád és turja pokoli tüze okádott ki magából — s mely a lépök lelkét ragadta tova s szórta szét a nagy semmiségbe illő párákban.

A tüzeket ezuttal az új földesurak szították, hogy mihamarabb lepusztítsák az ősi jelleg legaprólékosabb symbolumát is a vérétől-vizétől megfosztott lápi területnek, hogy aztán mielőbb a kasza-kapa uralma alá hajthassák a megölt poetikus és sok szegény embernek kenyeret adott világot. A leégetett parcellák talaját aztán fölforgatták, hogy az ősi televény kenyeret adó „idomított” földséggé változzék átla.

A legtöbb részén a területnek, a merre csak megfordultam, zöldülő növényéletnek hire sem igen volt, csak zörgős, aszott vázuk meredezett a talajon. Sásnak és a nád élő zöldjének csak a legmélyebb fenekekben volt némi csekély maradáka, az is olyan elsárgult, elcsenevessedett karesúsággal állott ki a sáros maszatból, mintha minden pillanatban végigfeküdni kívánoznék a békatknős, csigahéjas rothadás felett.

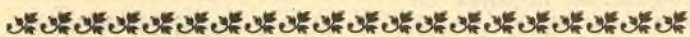
A fenekek vizei nyüzsögtek a férgek eleveségétől, döglötessé téve annak minden cseppjét. Még a szívós lópióca is kifelé kívánozott belőlük nagy kínjában; a halféle meg épen meg se is élhetett már a habarcsban. Ott pipált a sárga kárász, meg a sok ezirmos csuka a

igazolja, akkor szabad azzal a nyilvánosság elé lépni és terjeszteni. Világos ebből, hogy csak külön e célra létesített kísérleti állomások alkalmasak erre, amelyek nemcsak a megfelelő szakérőkkel, de az összes segéd-eszközökkel is el vannak látva.

Természetes vizeinkben a haladó kultúra nyomán a halászat megsemmisült. Bár a mostani állapotokon tudatos munkássággal sokat lehet javítani, annyi bizonyos, hogy a mesterséges halászat napról-napra jobban előtérbe nyomul. Ez pedig a tudományos alapot csak úgy nem nélkülözheti, mint a mező- és erdőgazdaság, vagy az állattenyésztés különböző ágai. Ezt a tudományt megalapítani és fejleszteni, annak az adott viszonyok szerint irányt adni a halélettani állomás hivatott. Ezért állítanak ilyen ma már mindenütt, ahol a halkultúra gyökeret vert, s az a siker, melyet különösen az amerikai, az orosz és a német állomások fölmutatnak, elég biztosíték arra, hogy nálunk is bőven kamatozhat az a tőke, melyet jól szervezett ilyen intézménybe fektetünk.

Marosi K.

A hegyi vizek gazdasági kihasználásáról.

Hazánk erdős hegyvidékének festői bájait nem kis mértékben emelik azok a fölséges kristályos vízü források, patakok, kisebb nagyobb folyók és tavak, aminőkkel a természet ugyancsak bőven megáldotta a Kárpátokat, különösen azoknak felénk eső lejtőit. Noha ebben a hatalmas vízhálózatban alig akad olyan víz, amelyikben a hal meg ne élhetne, szomorú, de való, hogy még kevésbé akadunk olyanra, a hol a halászatot gondozzák, pláne a kor követelményei szerint tudatosan művelik. Akár a fehér holló, olyan ritka az a halászati jogtulajdonos avagy bérlő, a kinek van némi érve az okszerű haltenyésztés iránt s a ki vizeit

partok mentén, tátogva, vergődve oly mennyiségben, mintha egy hirtelen lefutott tenger nagy akváriuma hagyta volna ott nyüzsgő életét — és csak úgy szállta, lepte a magával jöhetőetlen prédát a sok gémm, bakesó, sőt nem egy rétis is igénybe vette a terített asztal szinte kifogyhatatlannak látszó gyönyörűségét.

Habár az élődi nép folytonos tevékenysége, sürgésforgása, zajongása némi érdekességet kölcsönzött is a lápvilág utolsó pillanatainak, mégis az összhangulat fájdalmas hatással nehezült kedélyemre — és én ezt a fájó benyomást soha nem felejthetem! Azok a sírásó madarak, az a nyomorgó élet, az a züllő, zilált, felforgatott környezet, mely felett a sárga napfény halálszíne ragyogott, eltörülhetlen nyomokat hagyott emlékezetemben — és az a kriptaillata a maláriás levegőnek, mely ott terjengett a lápi enyészet nyomában mindenütt, elfelejthetetlen nekem most is még.

Igaz, hogy a lápi enyészetnek leírt szomorú pillanatait emsokára egy újabb, zöldben díszlő ióltamadás követé a szesztermelés matadorainak nagy öröme, a mennyiben a vad és halnevelő nádasok helyén rengeteg szeszt ígérő kukorica-erdők rengetegét ingatá a sutogó fuvalom: — ámde a halászt, vadászt és főként az egzisztenciáját elvesztett ősfoglalkozó lápi népet kevésbé gyönyörködtették az ősi rendet felforgató új állapotok, melyek számukra semmi előnyt avagy hasznot kilátásba nem helyezének, de annál több koldusbotot termeltek a végleg letört szegénység számára, kiknek a lóp mindenük vala.

Fényeskedjék a szépséges délibáb glóriája a kacsák, sneffek s e derék színmagyar nép letűnt szép világa felett!

azért hajlandó megfelelő kezelésben részesíteni, mert tudja, hogy azok értékesek s a ráfordított munkát épp úgy jutalmazták, mint a jó szántóföld.

Talán nem tévedek, ha ennek okát részben a szakértelem hiányának tudom be, nevezetesen annak, hogy a legtöbben nem tudják miként kell ehhez a sem nem nehéz, sem nem költséges föladathoz hozzáfogni. Megkísértem tehát segítségükre lenni s a hegyi vizek okszerű műveléséről itt egyet-mást elmondani.

A hegyi vizek között kétségkívül a forrásokból táplálkozó patakok a legszámosabb. Ha ezek faunáját vizsgáljuk, valamennyiben ráakadunk a források táján a *pisztráng*ra, a bővebb vízü alsóbb szakaszokon pedig a *pérhal*ra. Tényleg ez a két salmonida a hegyi patakok őslakója, amiért rájuk alapítandó az illető víz gazdasági kihasználása. Ám ha azt kutatjuk, hogy érdekében mi történt eddig, hamar meggyőződhetünk, hogy kizárólag kimélettel igyekeztek szaporításukat előmozdítani, nevezetesen egészen eltiltották a halfogást az illető patakokban. Akik így jártak el, abból a föltevésből indultak ki, hogy az ilyen intenzív védelem önmagában biztosítja a halak elszaporodását.

Várakozásuk azonban sehol sem teljesült, amit beavattak előre is megmondhattak volna. Ragadozó természeténél fogva ugyanis a nagyobb pisztráng kiméletlenül pusztítja a nálánál kisebbet, a miért a fogási tilalom tulajdonképpen csak a fejlettebb példányoknak lehet hasznára, azaz ők tovább hiznak a kisebbek rovására. Végeredményben tehát a patakok inkább elnéptelenedik, mint megnépesül. Eszerint az ilyen eljárás elégtelen, sőt elhibázott s csupán kimélettel lehetetlen valamely vizet ilyen ragadozókkal megnépesíteni. Nyilvánvaló tehát, hogy a ki czélt akar érni, annak a teendői sorát a nagy, mondjuk a törvényes hosszúságát megütő, példányok összefogdosásával kell kezdeni és minél nagyobb számú ivadék kieresztésével kell folytatni.

Pisztrángivadékokat ma már készen is lehet kapni, egyes ezzel foglalkozó haltenyésztőknél. De kiki maga is termelhet ilyen, ami azért is ajánlatos, mert többnyire olcsóbban és biztosabban vezet célhoz.

E végből ajánlatos a népesítendő patak mellett apró költő-házikót állítani s az ikrákat ott költetni. A költő-házat lehet kőből, fából, szalmából, sőt földből is építeni. Egyedüli kelléke az, hogy a télen át költés alatt álló ikrát a fagyás ellen megóvja és hogy a költőedények olyan módon legyenek benne elhelyezhetők, hogy a kezelő könnyen hozzájuk férhessen. Fontos ez azért, mert a költés tartama alatt az ikrák, azontúl pedig a kikelt halacsok, napról-napra megvizsgálándók, s az elhaltak gondosan kiválasztandók, mivel azok gyorsan penészesednek, amely penész az élőkre is hamar átragad.

A költőedényeket, a kényelmes kezelhetőségre tekintettel, czélszerű asztalmagasságban fölállítani. Ebből az a szabály következik, hogy a költővizet lehetőleg magasban kell a házba bevezetni, hogy az edények némi bukással legyenek táplálhatók. Magától értetődik, hogy a vízvezetéknek is védve kell lenni a fagytól.

Ha pedig a költővíz zavarodásától kell tartani, czélszerű azt előzőleg megsűrni, mert az ikrában élő embryót nagyban veszélyezteti az, ha az ikrára iszap rakódik. Különösen alkalmasak erre a kavicsszűrők, amelyeket szintén a költő házban állíthatunk fel czélszerűen, miáltal könnyen lehet hozzáférni s a költés befejezése után gyökeresen takarítani. Költésre főleg az úgynevezett kaliforniai költőedények alkalmasak

egyszerű, de czélszerű szerkezetüknél és könnyű kezelhetőségüknél fogva.

A költés tartalma a víz hőfokától függ: hidegebb víz-nél tovább tart, mint melegebbnél. Szabályul azonban azt tekintjük, hogy a víz annál jobb, minél közelebb áll a 0°-hoz. Előnye az, hogy a kikelt ivadék erőteljesebb, még inkább pedig, hogy a költés soká elhúzódik s ezzel a tenyésztő bizonyos, hogy a szabadba helyezett halacska nem szükölködik természetes táplálékban. Az első táplálékot a halacska magával hozza szikzacskójában. Am ha ezt fölemésztette, vagy szabadon eresztendő, vagy pedig mesterségesen táplálendő. Ez utóbbi célra újabban igen ajánlják a szarvasmarha lépet, melyet külső hőretől megtisztítva, húsdaráló gépen kásaszerűvé örölnek, azután egy tiszta égetett agyagból való virágceszerépre fölkenve, ezt fenekénél fogva úgy függesztik a költőedénybe, hogy mintegy 2—3 cm. álljon annak rostélya fölött. A halak hamar rákapnak az így nyújtott kosztra, s nem marad felesleg, mely a vizet megrontaná. Ugyan így lehet az apró ivadékot kisebb nevelő tavakban is etetni. Ha tehetjük, előnyösebb a halacsákat előbb ilyen tavakban tartani s csak akkor a szabadba eresztetni, ha már kellőképpen megerősödtek. A tapasztalás sokszorosan igazolta, hogy az éves ivadékkal való halasítás sokkal eredményesebb, mint az, a mikor egészen zsenge ivadékot alkalmaznak.

Valamennyi hegyipataknál kiváló súlyt helyezünk annak pisztrángokkal való rendszeres halasítására. Ilyen patakok bérbeadásánál a bérlő okvetlenül kötelezendő lesz arra, hogy a patakba kellő számú ivadékot bocsásson. De gondoskodnia kell arról is, hogy az ivadék kieresztése ne történjen korán, nevezetesen ne április második fele előtt, mert egyrésztől az ivadék a hideg vízben még nem lel elegendő természetes táplálékot, másrészt pedig mert ilyenkor fokozott mértékben van kitéve a nagy és éhes pisztrángok támadásának, s vajmi könnyen áldozatává lesz ezek falánkságának.

A pisztrángok mellett állandó lakója volt a hegyi vizeknek még a rák is. A mint azonban ismeretes, ez az általánosan kedvelt és fogyasztott héjas állat a mult század nyolczvanas éveiben nálunk is, másutt is, annyira kipusztult a vizekből, hogy akárhány helyen még hírmondó sem maradt közülök. Ez a rákész név alatt ismeretes járvány Európában csupán Svéd- és Norvégországot kímélte meg eddig, másutt mindenütt pusztított, sőt pusztít még ma is. Vannak, a kik azt állítják, hogy a betegséget egy *Bacillus pestis astaci* nevű bacterium okozza, mely a ráknak a vérében és egyéb belső szerveiben tenyészik s 8—14 nap alatt képes az állatot megölni. Mások ismét, így *Schikora F.*, a rákvész okozóját a saprolegniák csoportjába tartozó fonalgombában az ú. n. *aphanomyces de Bary*-ban látja.

Egyébként akár minek nevezi a tudomány a rákbetegség gerjesztőjét, az bizonyos, hogy fertőző természetű, s csak nagyon kevés vizet kímélt meg. A pusztítás elensúlyozására számos helyen tettek kísérletet a ráknak újbóli betelepítésével, azonban nem mindenütt a kellő sikerrel. A sikertelenségnek különtöző okai lehetnek. Nevezetesen oka lehet az, hogy a rákvész rövidebb-hosszabb szünet után újból kiüt, anélkül, hogy erre elfogadható magyarázatunk lenne. Továbbá, hogy az áttelepítésnél nem alkalmaztak kifogástalan anyagot, avagy pedig, hogy hibásan végezték a kieresztést, végül, hogy az illető víz nem volt megfelelő, nevezetesen szennyezett volt.

Tenyészanyagul kizárólag tiszta, vagyis rothadás anya-

goktól teljesen mentes vízből való rákokat szabad használni, a mi mellett gondoskodni kell arról is, hogy legalább 3—4 éven át őket senki ne fogja. Ha ilyent úgy hozatunk, különösen ügyeljünk arra, hogy egészséges, főleg pedig vészmentesek legyenek. E végből Bajorországban a rákot 8—14 napi vesztegzárnak vetik alá, a mennyiben lécekből készült rekeszekben folyóvízbe teszik, a hol répával stb. mérsékeltet etetik. A rákok áttelepítésénél különösen ügyelni kell azok kieresztésére. Nevezetesen nem szabad őket egyszerre a vízbe vetni, hanem lélegzésük érdekében, bizonyos átmenetől kell gondoskodni. E tekintetben kétféle utat követhetünk és pedig vagy azt, hogy öntözökannából annak rózsáján át tartósan vagy egy félóráig locsoljuk, vagy pedig hogy a szállítókosarakban 10—20-szor egymás után egy-egy perc tartamára a vízbe mártjuk őket, s ezt követőleg a partok lankás részein kieresztve őket, módot adunk arra, hogy magoktól húzódnak a vízbe.

A népesség arányát egyrésztől a táplálék mennyiségéhez, másrészt a rákokra nézve nélkülözhetlen rejtek-helyek számához kell szabni. Igen kedvező körülmények között a parthossz minden folyóméterjén egy darabot számítanak.

A hegyi patakok mesterséges halasításánál az eddig említettekén kívül figyelmet érdemel még a *patakbéli saibling* és a *szivárványos pisztráng*. Mindkettő Amerikából került hozzánk s immár teljes polgárjogot szerzett az óvilágban. Az utóbbi főleg olyan vízbe való, a melyik a pérhal hazája, tehát a melyik a pisztrángra nézve már nagy.

Landgraf János.

(Folytatjuk).

A szárnyas orvhalászkok és azok irtás-módjairól.

(21. Folytatás.)

24. A rétisas.

(*Haliaeetus albicillus*.)

Mikor e madárra gondolok, önkéntelenül is a lápok üdezőld világába ragad a képzelet... Verőfény játszik a táj felett; illatos pára lebben mindenfelé; nádak, füzek bölintgatnak a víz partján. A víz tükrére aranyos sávokat, libegő fényözönt ont az alászakadó napsugár s lassanként káprázatos fénytengerrel árasztja el a bársonysíma elem puha testét. Fönt a lég kristályában sirályok keringőznek, csapongnak, mintha kibontott patyolatkendőket dobálna a szél a korlátlan ürességben; — másfelől csérek subannak, nyilálnak érdes szólásokkal, nagyokat rikkantva, hogy: „csér“, „csér...“ Egyesek itt is, ott is megállnak fehér galambszárnyukon, sátorozó vércse módjára — s azután le-lecsapnak; majd ismét felemelkednek a párás magasba, ha csókot váltottak vizanyjukkal, mely tápláló édesanyjuk nekik.

Szinte megkáprázik a szem az aranyban csillogó fehér testű madarak szüntelen sürgés-forgásától.

Csak a magasban nyughatik meg a tekintet. Ott most szünetel a szárnyasok nyüzsgő boszorkánytáncza, csak valami nagy, lepedőszárnyú mumusok jönnek-mennek. Karikára van szedve a nyakuk s lábukat messzire kinyújtják, mintha pipaszárat árulnának.

Ezek a „genesek“, a szárnyas halcsiszárok, a kik „méla lesben“ annyi illanó keszeget, erélyes potyka-fút kiszednek a hűvös hullámok közül, mikor világesaló

merengésbe merülten ott állonganak a vizek partján, árnyéknövesztő órágasok módjára.

Kint a partok mentén fuldokló hangon sikoltozik a lápok komédiása, a tarka bibicz madár. Alkalmasint látott valamit, hogy annyira megjött a jajgatója neki. A „*lidike*“*) is szapora füttyögéssel zajongja tele a lanyha lápi csöndességet, egyre hajtogatva a végtelenségbe, hogy „*lidilidilidi*...”, alkalmasint a párjával pörlekedve valamiért, avagy tán szintén valamely mumus vette ki a csendes flegmájából a szép füttyögésű madarat.

Imitt-amott nagyocská *fehér* madarak lebelegnek el a part mentén; de csak addig fehérek, amíg repülnek, — lent a földön pedig mintha sárga atlasz volna rájuk terítve, hívták is erről a tulajdonságáról a „*sárríti*“ halászok: „*sárgakendős kótyag*“-nak, noha pedig nem kócsag, csak gémfajta.

Ezeket itt nyilván úgy ijesztette ki valami lesölykről, ahol az illanó pirosszárnyú, meg a sárga kárász halállatok pecsenyéjére (!) köszörülték a „*fogukat*“ (a mi nincs).

Snyeff-csivegéseket, füttyögéseket és trillákat is hallani, miken át-áttör solid melancholiával nagy megszűrő hangzó fuvolázása a „*guzjer*“ madárnak, a föltillinkós mesternek, a „*ki*“ az ő kajla hangszerszámaival, amely csőr is, meg zenei eszköz is egymagában — oly szép füttyögéseket tud bocsájtani mériföldnyi távolokra.

A nád közül nagy robajjal derék vadkacsák dolgozzák fel magukat, erős sápolást vivén véghez eközben, mintha pörben állnának valakivel, vagy valami nagy döbbenet önkéntelen zajongásra készítené őket, a mi lehetséges is...

„*Zúúú*“... úgyszemint, mintha nyilraj süvitene el a víz felett... Egy csomó apró gázló ez, rövid orrú, hosszú orrú összekeveredve, aszerint, amint snyeff avagy lile a fajuk nekik — és végigsuhannak a partokon nagy sietve, mintha őrzőjáratot tartanának s kémlelnének valamit, maguk sem tudják tán, hogy mit vagy kit, — csak valami sejtésük van nekik...

Eközben hangos lesz a lép. Ezerféle fütty és érdes madárszólás reppen szerte a csendes lápi régióban. Megvan abban a magas szoprántól kezdve le a mély basszusig minden hang árnyalat, van benne sírás, rimázkodás s jajgató hang; van benne pajkos füttyögés, kacagás, sóhajtozás és gyötrelmes hangzavar; aztán mintha mének nyeritenének és pörög, csörög, zörög valami; majd ismét úgyszemint, mintha borissza lény kulacsot ketyogtatna valahol. — De pajkos szólások is jönnek létre és mintha gúnyszavakat kiabálnának egymásra a lép tréfás szellemei, mondván azt is idétlen manónyelven, hogy „*lotyó*“, „*lotyó*“... a mire infámisán szép áriákkal felelget a nádasok meghatott chansonet énekesnője: a csecse nádíveréb. Mindenütt élet, zajongás. Cseng-bong ezernyi szárnyas lakóinak füttyétől, szózatától, egy tökéletes harmóniába egyesülő impozáns zenéjétől a lép. De egyszerre csak mintha valami láthatatlan karmester leintette volna, hirtelen elül a madárnyelvelés zaja, csak mintha valami halk suttozás kello a vízi rejtek labirintja között...

Perczre megbénul az életnek minden mozzanata, mintha megfoghatatlan igézet varázsa terjengene az élők felett, a lép letitkosabb helyén is, — csak a sás közül nyújtják fel valami rémalakok kígyó-nyakukat készsőrükkel, az ég felé szögezve azt, mintha valamit föl akarnának nyársalni vele...

*) *Totanus calidris* (piroszlábú sneff).

De im, a nagy szilencziomot egyszerre csak megbontja a szemes órmadár, a komédiás bibicz jeladó sikoltása, tele torokkal, szinte fuldokolva jelezve, hogy „*büvik*, *büvik*“ valami...

Hirtelen roppant dörej morajlik át a lápok fekete vize felett, hogy szinte megrázkódik tőle a levegő, mintha ágyú sült volna el... A lápok szárnyas népének a robajlása ez, mikor boszorkánytánczra indulnak a levegő szabadjába, kiriasztván őket valami... S im, egy e pillanatban élesen csengő kiáltás hangzik el fönt-fönt a kékes végtelenségben — büszkén, gyönyörítassan, mintha fejedelem diadalszózata harsanna szét a legyőzött rabszolgasereg fölött...

Ah, de régen volt ez így, még a szebb időkben, a mikor még nem sorvadt ki a lápok vére s a rétisasnak még háborítlan tanyái voltak a Tisza—Duna mentén.

Ma már másképp van. A hajdani szép világnak csak romja maradt meg. Eltűntek a csikász kunyhók, el a halásztanyák; nem jutalmazza ma már egy-egy húzásra tíz mázsás fogas az öregszemű háló kanyarintását. A lápi embernek is, a hajdan híres *pákásznak*, még a híre sincs már; megemésztette a feledés átka még az emlékét is, hogy élt volna valaha. A madárféle is nagyon megesapant fajban, számban. A hajdani milliókra menő sokaságot csak szerény ezrek képviselik, ezek is többnyire csak látogatóba járnak el egykori, kedvencz tanyáikra, — aztán felkerekednek ismét s mennek — ki tudja hová, búcsú nélkül. Általában a szárnyas népnek inkább csak tavasszal és ősszel van élénkebb mozgalma, aztán ismét felkerekednek s nagyobb részt elmennek, isten tudja hová. A mi még megmaradt belőlük — talán kegyeletből a régi bölcső iránt — az is már nagyon idegenkedő természetű: félekenyebb, mint valaha. Szárca, kacsá rezzelve fut széjjel s kap szárnyra, a középük lecsapó ártatlan kis czerkó visitására; a porondon szaladgáló sneff — ijedt füttyöket hallatva, eszeveszetten kap szárnyra egy hirtelen felhangzó „*kvak*“ szavára az áthúzó bakesó madárnak, vagy ha szemre veszi a tavat keresztező lomha gémek egy-egy komikus alakját.

Szóval mint mondtam, nem úgy van, mint volt régebben. A keret is, a kép is nagy változáson ment keresztül; de a vadak természete is megváltozott. Manapság furfangosabb legyen a vadász, ha boldogulni akar, a mire az árkádiai bőség aranykorában, a boldog emlékü kovás és gyutacsos puszkák idejében nem volt semmi szükség, mert a sáskaszaporaságú szárnyas vad szinte rajzott fönt, alant, mindenütt, a hol csak kissé neki való hely volt is.

És mi van a lápok egykori szárnyas fejedelmével: a *rétisassal*?

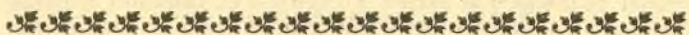
Ez a kártékony hal- és vadpusztító, mely nemcsak a régi vízdús időkben, midőn a medréből messzire el-elkalandozó Tisza és Duna hullámai ringó náderdős vadonokki alakították által nagy darab földjét partjaik tájainak, hanem ma is még a leggyakoribb sasfaja a délibábos, kutágasos magyar puszták s a még megmaradt vízililiomos fekete vizek poetikus világának. Ez a mi legmagyarabb sasmadarunk és a leghűségesebb egyszerűs mind az ősi bölcsőböz, habár itt ott hazát cserélt is már s egyre jobban tünedez k a daruvál s a nemes kócsagmadárral együtt. De őt csak a magyar bérczekig viszi a szárnya, talán, hogy kedvére belenézhesse magát éles sasszemével abba a kéklő derengésbe, mely a magyar rónák felett teregeti szét áttetsző lilaságát, lepi

azt a sok kifakult, kisorvadt tájat, melyekről a lefutott vízzel, eltűnt madárérettel, halaknak roppant tömegeivel s végül a fölégetett nádasok hamvaival elpusztult a természetnek az a lélekre ható igézetes káprázata is, melynek lebilincselő hangulata egy isteni poezisben olvadtan hatott a szívekre, leigázta, megigézta a lelkét halásznak, vadásznak és sasmadárnak egyaránt... Igen, bizonynyal annak a sasmadárnak is, a mely oly magasban bontogatja szárnyát ma már a magyar rónák felett, mintha meg sem ismerné az arcukat cserélt földség szomjas táját többé. — Idegenebb, egyre idegenebb tőlünk! Az a sok üres sasfészek ott a dunai szigeteken, arról add hírt... Maholnap csak a halászok, vadászok regéje szól róla; mert elfogja sodorni a kultúra lehelete ötletet is, mint ahogy eltűnt az indián a sápadt arcz elöl ős honában. Egyébiránt a Tiszavölgyben ma még elég gyakran látjuk, hanem persze vége annak az időnek, midőn tuczatjával keringet a tiszai tavak és rétek felett. Mostani fő előfordulási helyei egyébiránt az Al-Duna elhagyott mocsárvidékein vannak. A mi a fészkeléseket illeti, azok is mind ritkábbak kezdenek lenni, de a dunai szigeteken azért még elég gyakori fészkelő a rétisas, kivált *Frigyes főkercegy* dráva-foki berkeiben, hol háborítlan otthont biztosított e madár számára a fejedelmi key.

(Folytatjuk.)

Lakatos Károly.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(Olvasóinknak mindenkor díjtalanul áll rendelkezésre.)

Kérdések.

34. sz. kérdés. Tavaim körül sok a vízipatkány; ki adna tanácsot arra nézve, hogy tőlük miként tudnék szabadulni?

Sz-i R-ő.

35. sz. kérdés. Egy- és két éves pontyivadékokat óhajtok vásárolni. Hol kaphatok ilyeneket és mennyiért?

Alföldi K.

36. sz. kérdés. Erősen szíkes természetű legelőn artézi kút vizéből táplálva halastavat óhajtok készíteni. Lehet-e haszonra számítani?

G-n A-1.

37. sz. kérdés. Tavam és a vele kapcsolatos rétterület több mint 200 kataszteri hold kiterjedésű. Kérem, van-e jogom az azokhoz tartozó vadászatot önállóan gyakorolni, avagy az is a község egyéb területeivel értékesítendő? Hogyan védekezhetem a víziszárnyasok ellen, a melyek ugyancsak sok kárt tesznek a halállományban?

Erdélyi.

38. sz. kérdés. Van egy 320 hl. (4×4×2 m.) beton cizisternám. Lehet-e ezt helyes kezelés mellett halastó gyanánt használni s abban a halat jól meghizlalni? Ha igen, milyen ivadék használandó a benépesítésre? és milyen fajta hal tenyészik a kutvízből táplált cizisternában leginkább? és végül lehet-e abba vegyes fajtákat beletenni?

J-i S-r.

Feleletek.

Mivel lehet a szökőkút medencéjében tartott pontyokat etetni? (Felelet a 31. sz. kérdésre.) Az etetést ilyen esetben is úgy kell végezni, mint a tóban. Nem tanácsos azonban állati eredetű takarmányt alkalmazni, minélfogva csakis hüvelyesek, gabona- és kukorica-korpa között választhat. Említés nélkül nem hagyhatjuk azonban, hogy az ilyen mesterséges medencében a legjobb takarmány használatával sem bír különösebb eredményt elérni, egyszerűen azért, mert a ponty szűk helyen és zsufoltan tartva nem

hízik meg. Az etetésnek tehát csak annyi haszna lesz, hogy azon a helyen aránylag több halat tarthat a nélkül, hogy az éhség miatt tönkre mennének.

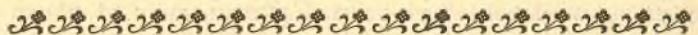
fs.

Czélszerű-e a beton haltartókat fával is bélelni? (Felelet a 32. sz. kérdésre.) Kérdésére igennel felelhetünk, mert a haltartók egészben véve annál jobbak, minél ruganyosabbak a tartót alkotó falak. Habár a fa sem ideális anyag erre a czélra, mégis jobb, mint a beton. Megjegyezzük még, hogy a betonmedencéjét használatba vétel előtt tanácsos jól kilugozni. E végből megtöltjük vízzel s vagy 3-4 hétig folytonosan vezetünk rajta ilyen át. Csakis ennek megtörténte után czélszerű a deszkázást megejteni. A deszkát is tanácsos dezinficiálni pörköléssel. A pörkölést lehet előzetesen végezni, de lehet a beépítés után is aféle fújólámpák segédelmével, a minőket a bádigosok használnak a forrasztásnál. Ennek megtörténte után ezt is czélszerű kilugozni s csak azután bele halat adni.

fs.

Korlátozhatja-e a halászatra jogosult valamely tavon a vadászatra szolgáló ladik használatát? (Felelet a 33. sz. kérdésre.) Véleményem szerint a kérdés eldöntésénél abból kell kiindulni, hogy önnek mint bérlőnek kizárólag a halászatot adták bérebe. A vadászat mint használat mást illet. Az erre jogosítottnak okvetlenül jogában áll a tavon élő madarakat, mint a vadászatnak tárgyait úgy a partról, mint a vízről üldözni. Ezen czélt tekintve a ladik olyan eszköz, melyet országszerte használnak s a minek lehetőségével önnek a bérbevétel alkalmával számolnia kellett. Ebből folyólag tehát ön, mint halászatra jogosított, nem tilthatja meg azt, hogy a vadászatra jogosított ladikot is ne alkalmazhasson.

Nemo.

— TÁRSULATOK —

A „Szolnokvidéki felső tiszai halászlászló társulat“ f. évi szeptember hó 20-án tartotta Szolnokon évi rendes közgyűlését Borbély Géza elnökletével.

Az igazgatói jelentésből kiemelendő, hogy a földművelésügyi miniszter úr a társulat vízszakaszán létesítendő ivadéknevelő telep építési költségeit államsegélyként a társulat részére kiutaltványozta. Az idei szárazság a halászlászló területén hátrányosan befolyásolta. Kubikgödrökbe rekedt halivadékból csak 7 métermázsát halászlászló le a társulat 53 korona 62 fillér költséggel. Egyes halászlászlók bérengedményért folyamodtak a holtágak kiszáradása miatt elvesztett vízterületek miatt; a társulat a kérelmet azonban elutasította azzal a helyes megokolással, hogy a bérletek 6 évre szólanak s ezalatt a holtágak ismételtlen is víz alá fognak kerülni, a mikor aztán annál bővebb hozam várható a pihent mederfenéktől.

A társulat összes vízterülete 4378 kat. hold, ebből 571 k. holdat a társulat keretén belül, közvetlenül az illető birtokos értékesít, a felmaradó 3807 kat. hold után az 1904. évre 3610 korona tiszta jövedelem illeti a tulajdonosokat.

Az 1904. évi költségelirányzatban a szükséglet 1826 K. 39 fillér, ennek fedezetére szolgál a múlt évről felmaradt 664 K. 19 fillér és kat. holdanként 27 fillér kivétel.

—p.—

Országos Halászló Egyesület. Nyilvános nyugtató az O. H. E. pénztárába befojt tagsági díjakról: 1902—1904. évekre: Lichtenberg Mór 18 kor. 1903—1904. évekre: Hering Samu 12 kor. 1904. évre: Hannel Károly 6 kor., Rónay Antal 6 kor., Tolnai halász-testület 10 kor., Uszleber Antal 6 kor. és Vigh Gyula 150 kor. Kelt Budapestben, 1904. évi október 12-én. Kuttner Kálmán, egyesületi pénztáros.

